

שבועות שתיים פרק ראשון שבועות ח.

(א) [כריתות טו.] 5 ערכין טו. ע"ש [טובה טו. ע"ש כריתות טו. ע"ש.]
 (ב) [בנות טו. וכריתות טו.] אלא לאשתריוו בנדשים בנמנול וכן בתוס' דהכ"ה ד"ה ג' ע"ש וכו' אין לו מוכן. שוב מנלמא בפי' צ"ש שכתב בנמנול דכריתות מפי עלמו ומפי ערות דל"ל הכ"ה כמו דלאשת כריתות ומלת בנדשים דהכ"ה טעות הוא עב"ל ואולם מודק דתוס' דהכ"ה ד"ה על 2 דברים וכו' ונראה לריב"ן וכו' דזכירו וקטנו בלשונם לאשתריוו בנדשים ע"י פתחים וצ"ל ספק לריב"ן פתחים וצ"ל גם בתוס' וא"כ נכון לאשתריוו בנדשים. (ד) נ"ר י"ט. כ"ב. תענית י"א. ז"ק ל"א: דברים י"ג. (ה) [במסורת לר. ובמ"ט טו.]

תורה אור השלם

1. ובפר' על הקדש משמאת בני ישראל ומפשיעיהם ל' חטאתם וכן יעשה לאהל מועד השכן אתם בתוך שטמאתם.

הגהות הב"ח

(א) גמ' הוא ואימא יולדת: (ב) שם מוכרע ואימא מנורע:

מוסף רש"י

נגעיה דאכפר ליה. יסורים וצמת אלו נגט פכרו לו על חטא חטא (טו)טו. לאישתרויוו (בקהל) בקדשים. סמך טומאות שהלכין שחטו פפיה לטהרות. זכ וזה יולדת ומנורע ומיר שנטמא (טו).

אי נמי בהנך דלאו בני גלות. הרבה שנוין במסכת מכות (פ"ב) כגון שהרגו דרך עלייה או מי שילאה אבן מתחת ידו והוליא הלה ראשו וקבלה: מה חלק. צטומאת מקדש משאר טומאות: דמייתי עולה ויורד. ושאר שגגת עזירה בקרבן קצוב: דמייתי עזירה ולא כשבה. ובשאר כריתות

או כשבה שבעירה: חלק להלקל קאמרינן. האי מה מצינו שחלק חילוק שהוא להלקל מיבטי לן לאשכוחי דומיא לשעיר הפנימי דקולא הוא שיחיד מתכפר בקרבן צבור שלא חסר צו מנמן משלו: והאי חלוק להחמיר. שאס לא ימנא שעירה אלא דמיים יקרים יציגנה בעל כרחו: ואימא יולדת. שאס עבר עליה יוס הכפורים אכולת בקדשים בלא קרבן: ולא לכל טומאה. וקרבן יולדת אינו צל לכפרה אלא לטהרה מטומאתה לאכול בקדשים: ולרבי שמעון דאמר ר' במסכת נדה צפרק המפלת (ד' ל"א): יולדת חוטאת היא. ששכרועת לילד נשבעת של חוקק לבעלה: ממקומו הוא מוכרע. ואיזה לא לרין להך דרשה דחלק: מה חלק דמייתי אפרים לא גרסינן שאין זה להלקל שהפריס אין קריבין ולבד הקרבן הם באין 1' ימים לפני הקרבן והכי גרסינן אימא מנורע. וחלק ידיה לא מילטריך לפרושה דהא פריש גבי קושיא דיולדת ומאי חילוק דמייתא בעולה ויורד והיא גופה איתא במנורע: 1' דברים. מפרש במסכת ערכין צפרק יש צערכין. אלמא על חטאת אחי קרבן דייליה: הסם מנגעיה איכפר ליה. צלער נגעו מתכפר לו העון: ואימא נזיר טמא. דכתיב (במדבר ו) וציוס השמיני יצא שמי תורים: ולא לכל טומאה. וכי מייתי נזיר קרבן למיחל עליה מזירות טהרה מייתי כדכתי' (טו) והזיר לה' את ימי נזרו והימים הראשונים יפלו וגזרת הכתוב הוא דלא חייבל מזירות עד דמייתי קרבן: דרבי אלעזר הקפר במסכת תענית (ד' י"א.): חוטא הוא. שזיער עלמו מן היין: כי היכי דעביד לפני ולפנים. דמפרש לגלל בנימין אחת למעלה ו1' למט' מדס הפר וכן מדס השעיר ואתא האי וכפר על הקדש לאיתויי היכל שיעשה כמו כן על הפרוכת מצחו: נייסי פרי ושעיר אחריני קמ"ג וכפר מההוא גופיה והדר כמיז וכן יעשה לפרושי מה היא כפרה שהכתוב מזה עליו שיהא ככל אשר עשה לפני: מיניה משמע. ואייתר ליה וכפר על הקדש לדרשה: ה"ג מאי גיהו יש צה ידעה כו' ולא גרסינן טומאה במקדש

מאי ניהו. והכי פירושא קמני מה פשעים שאינן בני קרבן אף חטאים ומאי ניהו טומאה דממעט מהאי קרס ההיא דנת קרבן ואחו זו שיש צה ידיעה בתחלה ודיעה צדק: האי צר קרבן. עולה ויורד הוא ולמה לי למימר דלא ניכפר האי שעיר עלה: סמוך לשקיעת החמה. ערצ יוס הכפורים ולא היה שהות להציא קרבנו: ניתלי והשעיר אינו צל לכפר אלא על הטומאה ויש לומר כיון שעל ידי הטומאה צל לו שזיער עלמו מן היין פעם שניה כדאמר בנזיר (ד' ג. ע"ש) שנה בחטא קריין ציה וכפר מטומאתו ודוקא לרבי אלעזר הקפר אצל לרצנן אפילו נטמא צמויד הקרבן אינו צל על החטא דהא אפילו נטמא צלונס דלאו חוטא היו לרצנן מציא קרבן ומאשר חטא על הנפש היו לרצנן לשון חסרון כמו (מלכים א' ח) והייתי איני וצני שלמה חטאים וכמו (שופטים ט) אל השערה ולא יחטוא ולכל חטאתם ליכא לפרושי הכל לשון חסרון הוה דהא דומיא דפשעים כמיז: דאתידע ליה סמוך לשקיעת החמה. ואס תאמר הא נמי ילף משעיר המשתלח דדידיה נמי דרשינן חטאים דומיא דפשעים ויש לומר דלא דרשינן ציה דומיא דפשעים אלא לענין אס נודע לו מצעוד יוס שראוי להציא קרבן אצל סמוך לשקיעת החמה לא חשיב צר קרבן להכי אייתר בשעיר הפנימי חטאים דומיא דפשעים דאפי' אמידע ליה סמוך לשקיעה אלא ומאי

גירוי עריות כו' אי במזיד בר קמלא הוא. וזנהק לתיכא קטלא אלא כרת ליכא לזקומנה דהא איכא למיפך צר מלקות הוא כדפרישית: ואימא יולדת. פירש הקונטרס יולדת שעבר עליה יוס הכפורים תאלל בקדשים ואין לרביה להציא קרבן ואף על גב דאס כן לא אחי לכלל חטאת אין

גירוי עריות נמי היכי דמי אי במזיד בר קמלא הוא אי בשוגג בר קרבן הוא במזיד ולא אחרו ביה בשוגג ולא אתידע ליה שפיכות דמים נמי ה"ד אי במזיד בר קמלא הוא אי בשוגג בר גלות הוא במזיד ולא אחרו ביה בשוגג ולא אתידע ליה אי נמי בהנך דלאו בני גלות נינהו אמר מר יכול על שלש טומאות הללו יהא שעיר מכפר ת"ל: ומטומאות ולא כל טומאות מה מצוינו שחלק הכתוב מכלל כל הטומאות בטומאת מקדש וקדשו אף כאן בטומאות מקדש וקדשו דברי רבי יהודה מאי חלק מייתי בעולה ויורד אימא ע"ז ומאי חלק (סימן ע"ז) יולדת מצורע נזיר (וכו') דמייתי שעירה ולא כשבה אמר רב כהנא אנו חלק להקל קאמרינן והאי חלק להחמיר הוא אימא יולדת דחלק דמייתא עולה ויורד אמר רב הושעיא: לכל חטאתם ולא לכל טומאתם ולר' שמעון בן יוחאי דאמר יולדת נמי חוטאת היא מאי איכא למימר רבי שמעון למעמיה דאמר ממקומו הוא מוכרע 1' אימא מצורע 1' אמר רב הושעיא לכל חטאתם ולא לכל טומאתם ולר' שמואל בר נחמני 1' דאמר על שבעה דברים נגעים באין קרבן ומאי חילוק דמייתא בעולה ויורד והיא גופה איתא במנורע: 1' דברים. מפרש במסכת ערכין צפרק יש צערכין. אלמא על חטאת אחי קרבן דייליה: הסם מנגעיה איכפר ליה. צלער נגעו מתכפר לו העון: ואימא נזיר טמא. דכתיב (במדבר ו) וציוס השמיני יצא שמי תורים: ולא לכל טומאה. וכי מייתי נזיר קרבן למיחל עליה מזירות טהרה מייתי כדכתי' (טו) והזיר לה' את ימי נזרו והימים הראשונים יפלו וגזרת הכתוב הוא דלא חייבל מזירות עד דמייתי קרבן: דרבי אלעזר הקפר במסכת תענית (ד' י"א.): חוטא הוא. שזיער עלמו מן היין: כי היכי דעביד לפני ולפנים. דמפרש לגלל בנימין אחת למעלה ו1' למט' מדס הפר וכן מדס השעיר ואתא האי וכפר על הקדש לאיתויי היכל שיעשה כמו כן על הפרוכת מצחו: נייסי פרי ושעיר אחריני קמ"ג וכפר מההוא גופיה והדר כמיז וכן יעשה לפרושי מה היא כפרה שהכתוב מזה עליו שיהא ככל אשר עשה לפני: מיניה משמע. ואייתר ליה וכפר על הקדש לדרשה: ה"ג מאי גיהו יש צה ידעה כו' ולא גרסינן טומאה במקדש

מאי ניהו. והכי פירושא קמני מה פשעים שאינן בני קרבן אף חטאים ומאי ניהו טומאה דממעט מהאי קרס ההיא דנת קרבן ואחו זו שיש צה ידיעה בתחלה ודיעה צדק: האי צר קרבן. עולה ויורד הוא ולמה לי למימר דלא ניכפר האי שעיר עלה: סמוך לשקיעת החמה. ערצ יוס הכפורים ולא היה שהות להציא קרבנו: ניתלי והשעיר אינו צל לכפר אלא על הטומאה ויש לומר כיון שעל ידי הטומאה צל לו שזיער עלמו מן היין פעם שניה כדאמר בנזיר (ד' ג. ע"ש) שנה בחטא קריין ציה וכפר מטומאתו ודוקא לרבי אלעזר הקפר אצל לרצנן אפילו נטמא צמויד הקרבן אינו צל על החטא דהא אפילו נטמא צלונס דלאו חוטא היו לרצנן מציא קרבן ומאשר חטא על הנפש היו לרצנן לשון חסרון כמו (מלכים א' ח) והייתי איני וצני שלמה חטאים וכמו (שופטים ט) אל השערה ולא יחטוא ולכל חטאתם ליכא לפרושי הכל לשון חסרון הוה דהא דומיא דפשעים כמיז: דאתידע ליה סמוך לשקיעת החמה. ואס תאמר הא נמי ילף משעיר המשתלח דדידיה נמי דרשינן חטאים דומיא דפשעים ויש לומר דלא דרשינן ציה דומיא דפשעים אלא לענין אס נודע לו מצעוד יוס שראוי להציא קרבן אצל סמוך לשקיעה אלא ומאי

וכהנה לרצ"ן דס"ד דאתרווייהו מייתי לכפרה ולאשתריוו בקהל ומשני דלאו לכפרה מייתי אלא לאשתריוו בקהל: אימא נזיר טמא. פירוש ולא ידע שנטמא ומאי חלק דמייתי תורין אע"ג דמייתי נמי אשס מכל מקום הקרבן שחיצו הכתוב לצד מאשס חלק להקל: ולרבי אלעזר הקפר דאמר נזיר חוטא הוא כו'. ואס תאמר נמי והא לא איקרי חוטא אלא לפי שזיער עלמו מן היין פעם שניה כדאמר בנזיר (ד' ג. ע"ש) שנה בחטא קריין ציה וכפר מטומאתו ודוקא לרבי אלעזר הקפר אצל לרצנן אפילו נטמא צמויד הקרבן אינו צל על החטא דהא אפילו נטמא צלונס דלאו חוטא היו לרצנן מציא קרבן ומאשר חטא על הנפש היו לרצנן לשון חסרון כמו (מלכים א' ח) והייתי איני וצני שלמה חטאים וכמו (שופטים ט) אל השערה ולא יחטוא ולכל חטאתם ליכא לפרושי הכל לשון חסרון הוה דהא דומיא דפשעים כמיז: דאתידע ליה סמוך לשקיעת החמה. ואס תאמר הא נמי ילף משעיר המשתלח דדידיה נמי דרשינן חטאים דומיא דפשעים ויש לומר דלא דרשינן ציה דומיא דפשעים אלא לענין אס נודע לו מצעוד יוס שראוי להציא קרבן אצל סמוך לשקיעה אלא ומאי

מאי היא חלוקה טומאת מקדש וקדשו מכל חיבי קרבן דאינן בעולה ויורד. ואימא ע"ז דחלוקה טומאת המקדש וקדשו. והחין אנו חלק להקל קאמרינן. וחלוקה דטומאת ע"ז להחמיר עליה היא. מפורשת בספרי. ואימא יולדת ואלויבא דר' שמעון דאמר יולדת חוטאת היא. כי בשעת שפרעת לילד נשבעת שלא תזקק לבעלה. ורחינן ר' שמעון לטעמיה דאמר ממקומו הוא מוכרע. ואימא טומאת מצורע שהוא חוטא. דאמר ר' שמואל בר נחמני א"ר יוחנן על שבעה דברים נגעים באים. על לשון הרע. ועל שפיכות דמים. ועל שבעת שוא. ועל גילוי עריות. ועל גזות הרוח. ונצל הגולן. ועל צרות העין. על לשון הרע שנאמר מלשני בטהר רעהו אותו אצמית. ואין צמיתות אלא צרעת דמתהכל לצמיתות לחלוטין. ואמרינן מצורע מחולט. זו השמועה מפורשת בסוף כריתות. ואמר שאני נגעים דהתם כפר ליה נגיעה. ואימא נזיר וכו' אלעזר הקפר דאמר במסכת תענית כי כפר ליה חוטא הוא. ושנין סבר ליה כו'